

KARMØY KOMMUNE

Begrunnelse til forskrift om endring av forskrift om forebygging av koronasmitte, Karmøy kommune, Rogaland fylke

Fastsatt av smittevernlegen i Karmøy kommune 16.03.2021 med hjemmel i lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 4-1, 5. ledd og overordnet delegeringsreglement i Karmøy kommune fastsatt av kommunestyret 14. desember 2020.

Regjeringen besluttet 16.03.2021 at Karmøy kommune innlemmes under tiltaksnivå A (særlig høyt smittetrykk) og dermed reguleres av covid-19-forskriftens kapittel 5A. Dette medfører følgelig et behov for endring av forskrift om forebygging av koronasmitte, Karmøy kommune, Rogaland fylke, vedtatt av smittevernlegen 10.03.2021 da flere av disse bestemmelsene tilsidesettes av regjeringens vedtak.

Smittevernlegen i Karmøy kommune så et pressende behov for å regulere stenging av skoler i Karmøy kommune på generelt grunnlag, med visse unntak jf. covid-19-forskriften § 12c. Dette er dermed regulert særskilt ved endring av lokal smittevernsforskrift. Den medisinskfaglige og forholdsmessige vurderingen av dette tiltaket vil bli nærmere redegjort for i det følgende.

Av smittevernloven § 4-1 første ledd følger det at et kommunestyre kan vedta lokale forskrifter dersom det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført til befolkningen.

§ 4-1. Møteforbud, stenging av virksomhet, begrensning i kommunikasjon, isolering og smittesanering Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom¹ eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

a) forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,

b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,

c) stans eller begrensninger i kommunikasjoner, d) isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen,

e) pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avliving av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering

Denne myndigheten er lagt til kommuneoverlegen i hastesaker jf. smittevernloven § 4-1, 5. ledd. I overordnet delegeringsreglement vedtatt av kommunestyret 14.12.2020 er denne kompetansen lagt til smittevernlegen.

For å kunne iverksette tiltak etter § 4-1 må de grunnleggende krav i smittevernloven § 1-5 være oppfylt. Her fremgår:

«Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder. Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep.»

Det er pågående utbrudd på ytre Haugalandet av mutert koronavirus. Antall smittede har vært høyt over en lengre periode i Haugesund kommune og er stadig økende. Utbruddet har som forventet ila kort tid også spredt seg til nabokommunene. Utbruddet består så langt vi utelukkende av britisk mutert virus og sprer seg på en helt annen måte blant og unge enn tidligere.

Covid-19 er erklært som et alvorlig utbrudd av allmenfarlig smittsom sykdom som kan få alvorlige helsekonsekvenser for mange mennesker. Sykdommen er også erklært som en pandemi og en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse av Verdens helseorganisasjon.

Ved vurdering av et generelt stengingsvedtak som omfatter barneskoler, ungdomsskoler og videregående skoler viser covid-19-forskriften § 12c, 2. ledd til at dette kun kan skje dersom det er stor smittespredning i kommunen. Det vises også til at kommunene i felles bo- og arbeidsmarked bør samarbeide om et slikt vedtak. Karmøy kommune, Haugesund kommune og Tysvær kommune opplever alle stor smittespredning og har følgelig samarbeidet om felles utforming av forskrift vedrørende stenging av skoler i en begrenset periode.

Kommunelegen og smittevernlegen i Karmøy kommune vurderer at der er særlig behov for å vurdere smittesituasjonen i skolene og barnehagene. Dette skjer på bakgrunn av raskt økende smittetall i et utbrudd som nært utelukkende er bekreftet å være av britisk mutert variant av koronaviruset. Man har økende smittetall blant barn i både Karmøy, Haugesund og Tysvær, og for Karmøy sin del har man nå en smitteandel der barn utgjør størstedelen av nye smittede. Det har vært smitte og mange karantenesatte klasser på videregående nivå, ungdomsskole og særlig i barneskoler. 3 av 4 barneskoler i Kopervik krets har smitte, og en av skolene har uavklart utbrudd. Vi ser videre at utbruddet har forgreninger og nærkontakter til nye skoler i kommunen og til flere barnehager. Det er et pågående uavklart utbrudd i en barnehage med mange smittede barn og ansatte, og man ser forgreninger med nye nærkontakter inn i flere andre barnehager. Gjennom forsterket TISK har man nå et stort antall karantenesatte.

Viruset smitter tydelig lettere mellom barn og ansatte med kort inkubasjonstid i mange skoler/barnehager samtidig, noe som gir et sterkt press på TISK-kapasitet. Dette er et utbrudd som fra starten er forårsaket av virusvariant med større spredningsevne, og man har tross forsterket TISK i utbruddets første uker ikke klart å begrense spredningen, og man gjør i vårt distrikt nå erfaringer av virusets spredningsmønster som det ikke finnes sterke erfaringer av i norsk kontekst fra tidligere. Kommunen har vurdert konsekvensene for barn og unge, og vi ser det som lite sannsynlig at man vil oppnå nødvendig smitteverneffekt gjennom rødt tiltaksnivå i stedet for stenging. Stengingen har til hensikt å være ytterst tidsbegrenset frem til påskeferien, for så å dra nytte av skolefri gjennom påsken i tillegg.

Heving av tiltaksnivå til rødt nivå har både vært vurdert og innført, men vi ser ikke dette tiltaket som tilstrekkelig nå. Vi har hele pandemien hatt som førstesprioritet å skjerme barn og unge, og vi har vært en av kommunene i landet som gjennom hele pandemien har satt barns behov først og skjermet skolehelsetjenesten fra å bidra i pandemiarbeid. Vi ser nå at kortvarig og målrettet stenging, da vi ser at det er der smittespredning faktisk skjer, kan gi hjelp til å raskere kunne skalere ned tiltak rettet mot barn og unge i et helhetssperspektiv. Vi ser det som et uttalt mål å kunne gå

tilbake til rødt eller gult tiltaksnivå etter påskeferien.

Det er svært utfordrende for skolene å holde oppe driften, selv på rødt nivå, når det er så mange elever og ansatte som er i karantene. Skolene har gjennom det siste året fått god trening i bruk av digital undervisning, i tillegg til at skolene er godt utstyrt for dette. Skolene har laget gode planer for hvordan barn og unge skal følges opp i forbindelse med digital hjemmeundervisning. Skolene opplever dermed at i tillegg til at digital hjemmeundervisning er et tiltak for å redusere faren for smitte i skole, vil det pedagogiske tilbudet og oppfølgingen av hver enkelt elev bli bedre med digital hjemmeundervisning, slik som situasjonen er på Haugalandet nå.

Sårbare barn og barn av foreldre med samfunnskritiske funksjoner vil fortsatt få et skoletilbud ved innføring av digital hjemmeundervisning. Når flertallet av barna på skolen har digital hjemmeundervisning, vil dette også bety at faren for å få smitte i skolen, reduseres kraftig. På den måten vil faren for at eksempelvis barn av foreldre med samfunnskritiske funksjoner tar med seg smitte hjem fra skolen, reduseres.

Etter at skolene på Haugalandet ble satt på rødt nivå var det flere foresatte som tok kontakt med skolene og uttrykte bekymring på at dette ikke var tilstrekkelig slik som de opplevde smittesituasjonen. Til tross for at foresatte ble informert om hva rødt nivå i skole innebærer, var det flere foresatte som valgte å ikke sende barna sine til skolen, av frykt for at de, og potensielt hele familien, ble smittet. Dette er selvsagt svært uheldig.

Alt i alt, er dermed vurderingen slik at det beste for barna i denne situasjonen, er at det innføres digital hjemmeundervisning for alle trinn i skolen og rødt nivå i barnehagene.

Vår målsetning er å slå utbruddet tilbake på en slik måte, at vi etter en kortere periode på få uker kan gjenåpne skoler, barnehager og fritidsaktiviteter, slik at barn og unge raskere kan ta tilbake en mer normal hverdag. Vi anser sannsynligheten større for å lykkes med dette hvis vi nå setter i verk kraftige tiltak for en begrenset periode. Vedtakets varighet er satt til 26.03.2021.

Sårbare barn og barn av foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner vil ha et skoletilbud på skolen. Smitterisikoen for disse barna blir tatt betydelig ned når de fleste andre barn ikke er på skolen.

Smittevernlegen vurderer det derfor slik at smitteverntiltaket har en medisinskfaglig begrunnelse og at tiltaket vurderes forholdsmessig og tjenlig utfra en helhetsvurdering.

Etter smittevernlegens vurdering vil den samfunnsmessige nytten ved smitteverntiltaket overstige den belastning og ulempe for de tiltaket gjelder. Frivillig medvirkning er vektlagt i vurderingen.